

08 MAR. 2022

K-RD.5140.106.2021.MB

Katowice, dnia
(za zwrotnym potwierdzeniem odbioru)

DECYZJA

Na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2021, poz. 735, w skrócie K.p.a.), w związku z art. 3 pkt 1-2, art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. c, art. 7 pkt 1, art. 8, art. 9 ust. 1, art. 89 pkt 2, art. 91 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 710)

Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Katowicach umarza

postępowanie administracyjne w sprawie wpisu do rejestru zabytków nieruchomości woj. śląskiego następującego obiektu:

- nasadzenia liniowe klonów zwyczajnych, położonych wzdłuż granic działek o nr geodez.: 521.54, 337/54, 523/55, 521/55, 329/59, 327/59, zlokalizowanych pomiędzy kwartałami mieszkalnymi (zabudowa w stylu modernistycznym) przy skrzyżowaniu ul. Didura 7-9 i Pułaskiego 14-16 w Bytomiu.

UZASADNIENIE

Pismem datowanym na dn. 03.10.2021 r. (wpływ dn. 06.10.2021 r.) Stowarzyszenie Ochrony Dziedzictwa Industrialnego Kongres Ochrony Zabytków z siedzibą w Katowicach przy ul. M. Kopernika 14, 40-064 Katowice, reprezentowane przez Prezesa Zarządu Stowarzyszenia - Joannę Budny-Rzepecką, wystąpiło z wnioskiem o wpis do rejestru zabytków nieruchomości „nasadzeń liniowych klonów zwyczajnych, położonych wzdłuż granic działek o nr geodez.: 521.54, 337/54, 523/55, 521/55, 329/59, 327/59, zlokalizowanych pomiędzy kwartałami mieszkalnymi (zabudowa w stylu modernistycznym) przy skrzyżowaniu ul. Didura 7-9 i Pułaskiego 14-16 w Bytomiu”. Nadto tym samym pismem ww. Stowarzyszenie wniosło do puszczenie do udziału w postępowaniu w charakterze strony.

Stosownie do art. 61a § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j.: Dz. U z 2021 r. poz. 735), organ administracji publicznej wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, gdy żądanie zostało wniesione przez osobę niebędącą stroną lub z innych uzasadnionych przyczyn. Z treści powyższego przepisu wynika więc obowiązek organu I instancji w zakresie przeprowadzenia wstępnej analizy wniosku pod kątem ewentualnego wystąpienia okoliczności uniemożliwiających merytoryczne rozpatrzenie podania. Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dn. 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 710 ze zm.) postępowanie w sprawie wpisu do rejestru zabytków może zostać wszczęte z urzędu lub na wniosek właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości. Zgodnie z art. 31. § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j.: Dz. U z 2021 r. poz. 735) organizacja społeczna może w sprawie dotyczącej innej osoby występować z żądaniem wszczęcia postępowania jeżeli jest to uzasadnione celami statutowymi tej organizacji i gdy przemawia za tym interes społeczny. Muszą więc wystąpić obydwie przesłanki, by wszcząć takie postępowanie.

Działalność organizacji społecznej określona w jej statucie, musi być w ten sposób określona, aby dawała możliwość ustalenia, że wiąże się ściśle z przedmiotem sprawy o wszczęcie której wnioskuje. Mając powyższe na względzie, przeanalizowano Regulamin Stowarzyszenia (regulamin niedatowany; zgodnie z pismem Prezydenta Miasta Katowice z dn. 19.05.2021 r., znak: SO-I.512.14.2021.KK, ww. Stowarzyszenie ujęte zostało w ewidencji stowarzyszeń zwykłych, nie posiadających osobowości prawnej, działających na podstawie Regulaminu pod nr: 95/21) celem ustalenia, czy żądanie wzmiankowanej organizacji jest uzasadnione jej celem statutowym oraz czy żądanie zostało złożone w imieniu organizacji przez jej należycie umocowane organy. Pismem datowanym na dn. 03.10.2021 r. (wpływ drogą elektroniczną dn. 06.10.2021 r.) Stowarzyszenie Ochrony Dziedzictwa Industrialnego Kongres Ochrony Zabytków z siedzibą w Katowicach przy ul. M. Kopernika 14, 40-064 Katowice, przedłożyło kopię uchwały nr 3/2021 z dn. 11.05.2021 r. o wyborze zarządu ww. Stowarzyszenia; uchwała potwierdza możliwość reprezentowania ww. Stowarzyszenia przez Joannę Budny-Rzepecką, jako Prezes Zarządu Stowarzyszenia. Zgodnie z Regulaminem celem ww. Stowarzyszenia jest m.in. *wszechstronna działalność na rzecz ochrony, zachowania, promocji, dokumentacji i archiwizacji dziedzictwa kulturowego, w szczególności dziedzictwa przemysłowego, a także wspieranie i inicjowanie działań dotyczących ochrony, zachowania i nadania nowych funkcji zabytków architektury, działań w zakresie rewitalizacji i rekultywacji terenów poprzemysłowych, w tym rewitalizacji społecznej i działań na rzecz ochrony środowiska* (§ 4, pkt. 1 Regulaminu). W ww. Regulaminu zawarto sposób realizacji swych celów przez

Stowarzyszenie (§ 5). Po przeanalizowaniu wniosku organizacji społecznej oraz jej statutu stwierdzono, iż zostały spełnione przesłanki uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie oraz dopuszczenie ww. Stowarzyszenia do udziału w przedmiotowym postępowaniu administracyjnym. Stwierdzono, iż istnieje merytoryczny związek między przedmiotem wszczętego postępowania administracyjnego a celami statutowymi wzmiankowanej organizacji społecznej. Zgodnie ze statutem celem Stowarzyszenia jest m.in. *wszechstronna działalność na rzecz ochrony, zachowania, promocji, dokumentacji i archiwizacji dziedzictwa kulturowego* (§ 4, pkt. 1 Regulaminu).

Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Katowicach zważył, że w niniejszej sprawie uprawdopodobniono interes społeczny, gdyż przedmiot ewentualnego postępowania, tj. *„nasadzenia liniowe klonów zwyczajnych, położonych wzdłuż granic działek o nr geodez.: 521.54, 337/54, 523/55, 521/55, 329/59, 327/59, zlokalizowanych pomiędzy kwartałami mieszkalnymi (zabudowa w stylu modernistycznym) przy skrzyżowaniu ul. Didura 7-9 i Pułaskiego 14-16 w Bytomiu”* mogą być dziełem człowieka, jako forma zaprojektowanej zieleni (choć mogą być też jedynie drzewostanem, naturalnie ukształtowanym w kształt linii lub nieprojektowanym urządzeniem form zieleni między zabudową blokową / kwartałową; drzewo lub grupa drzew nie są dziełem człowieka, a ich ewentualna ochrona nie leży w kompetencjach wojewódzkiego konserwatora zabytków). Jednak rozstrzygnięcie tej wątpliwości nastąpi w drodze postępowania administracyjnego. Zgodnie z definicją prawną zabytek to nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową (art. 3 pkt 1 cyt. ustawy). W interesie społecznym jest zachowanie dla przyszłych pokoleń najcenniejszych, najbardziej wartościowych dóbr kultury, które w największym stopniu dokumentują przeszłość, świadczą o tożsamości regionu, ilustrują przemiany społeczno-gospodarcze, reprezentują określone zjawiska artystyczne i kształtują wspólną przestrzeń kulturową. Dlatego do rejestru zabytków wpisuje się zabytki o charakterze unikatowym w skali regionu lub o znaczeniu ponadregionalnym, a także obiekty o walorze typologicznym, muszą jednak posiadać wyjątkową wartość historyczną, naukową lub artystyczną, uzasadniającą szczególną ochronę prawną, która jest badana w toku postępowania. Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. g ochronie i opiece podlegają parki, ogrody i inne formy zaprojektowanej zieleni, bez względu na stan zachowania, dlatego analizie nie podlega bieżący stan techniczny obiektu.

W ww. wniosku Stowarzyszenie wskazało, że wnioskowane do wpisu do rejestru zabytków obiekty mogą stanowić część historycznego układu urbanistycznego śródmieścia Bytomia i jego historycznie zaprojektowanych form przestrzennych. W wyniku wstępnego rozpoznania stwierdzono, że 9 drzew gatunku klon zwyczajny, nasadzonych liniowo w rejonie ul. Didura 4 i ul. Pułaskiego, może stanowić formę zaprojektowanej zieleni. Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków uznał, że w interesie społecznym jest rozważenie – w ramach postępowania administracyjnego – możliwości wprowadzenia nadzoru konserwatorskiego i zbadanie w ramach postępowania administracyjnego czy obiekt ten kwalifikuje się do wpisu do rejestru zabytków czy też nie. Tym samym należało uznać żądanie Stowarzyszenia za zasadne, zarówno w części dotyczącej wszczęcia postępowania o wpis do rejestru zabytków, jak i dopuszczenia organizacji na prawach strony do udziału w tym postępowaniu.

Stowarzyszenie Ochrony Dziedzictwa Industrialnego Kongres Ochrony Zabytków z siedzibą w Katowicach wskazało, na realne zagrożenie zniszczeniem potencjalnie zabytkowego obiektu, jakim mogą być omawiane nasadzenia liniowe, cyt.: *„[...] zabytkowe nasadzenia liniowe są zagrożone zniszczeniem z uwagi na wydanie decyzji z dnia 15 kwietnia 2021 r., w której Prezydent Miasta Bytomia zezwolił na usunięcie jednego z tych drzew (znajdującego się u zbiegu linii usadowienia przy ul. Didura i Pułaskiego), którą wnioskodawca: Zarządzenie Nieruchomościami AD-Elka Sp. z o.o. ul. K. Miarki 16/20, 41-902 Bytom wraz z Zarządcą Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Pułaskiego 16 zamierza wykonać niezwłocznie po zakończeniu okresu ochronnego ptaków w dniu 16 października 2021 roku”*. Zgodnie z orzecznictwem sądów administracyjnych pojęcie interesu społecznego winno być przez organizację społeczną uprawdopodobnione (co nastąpiło w tym przypadku), a nie udowodnione (co następuje w drodze postępowania administracyjnego).

Wobec powyższego, na podstawie art. 31 § 1 i 2 Kodeksu postępowania administracyjnego rozstrzygnięto jak w postanowieniu K-RD.5140.106.2021.MB z dn. 14.10.2021 r. Pismem z dn. 16.12.2021 r., K-RD.5140.106.2021.MB, zawiadomiono strony postępowania o jego przedłużeniu do dn. 28.02.2022 r. oraz zawiadomiono strony, że działając na podstawie art. 49 § 1 i 2 oraz art. 49a ustawy z dn. 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 710 ze zm.) – kolejne zawiadomienia o decyzjach i innych czynnościach tut. organu w niniejszej sprawie będą dokonywane w formie, o której mowa w art. 49 § 1 ustawy z dn. 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 710 ze zm.), tj. w formie publicznego obwieszczenia. Zgodnie z art. 49a ustawy z dn. 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 710 ze zm.) poza przypadkami, o których mowa w art. 49 ww. ustawy, organ może dokonywać zawiadomienia o decyzjach i innych czynnościach organu administracji publicznej w formie, o której mowa w art. 49 § 1, jeżeli w postępowaniu bierze udział więcej niż dwadzieścia stron. Jeżeli przepis szczególnie nie stanowi inaczej, zawiadomienie jest w takim przypadku skuteczne wobec stron, które zostały na piśmie uprzedzone o zamiarze zawiadamiania ich w określony sposób. Do zawiadomienia stosuje się przepis art. 49 § 2.

W toku postępowania ustalono, że przedmiot postępowania, tj. *„nasadzenia liniowe klonów zwyczajnych, położonych wzdłuż granic działek o nr.: 521.54, 337/54, 523/55, 521/55, 329/59, 327/59, zlokalizowanych*

między kwartałami mieszkalnymi (zabudowa w stylu modernistycznym) przy skrzyżowaniu ul. Didura 7-9 i Pułaskiego 14-16 w Bytomiu" są jedynie drzewostanem, naturalnie ukształtowanym w kształt linii lub nieprojektowanym urządzeniem form zieleni między zabudową blokową / kwartałową. Drzewo lub grupa drzew nie są dziełem człowieka, a ich ewentualna ochrona nie leży w kompetencjach wojewódzkiego konserwatora zabytków. Zgodnie z definicją prawną zabytek to nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową (art. 3 pkt 1 cyt. ustawy). W interesie społecznym jest zachowanie dla przyszłych pokoleń najcenniejszych, najbardziej wartościowych dóbr kultury, które w największym stopniu dokumentują przeszłość, świadczą o tożsamości regionu, ilustrują przemiany społeczno-gospodarcze, reprezentują określone zjawiska artystyczne i kształtują wspólną przestrzeń kulturową. Dlatego do rejestru zabytków wpisuje się zabytki o charakterze unikatowym w skali regionu lub o znaczeniu ponadregionalnym, a także obiekty o walorze typologicznym, muszą jednak posiadać wyjątkową wartość historyczną, naukową lub artystyczną, uzasadniającą szczególną ochronę prawną, która jest badana w toku postępowania. Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. g ochronie i opiece podlegają parki, ogrody i inne formy zaprojektowanej zieleni, bez względu na stan zachowania, dlatego analizie nie podlega bieżący stan techniczny obiektu. Po analizie akt sprawy Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków poddaje w wątpliwość, czy wniosek został złożony do właściwego organu, gdyż ochrona drzewostanu (9 drzew gat. klon zwyczajny) ustanawiana jest przez inne niezależne organy, zgodnie z ustawą z dn. 16.04.2004 r. o ochronie przyrody.

Na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2021, poz. 735) organ administracji publicznej może umorzyć postępowanie, jeżeli postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe w całości albo w części, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania odpowiednio w całości albo w części. W niniejszej sprawie postępowanie stało się bezprzedmiotowe, gdyż 9 drzew gat. klon zwyczajny nie są i nie mogą być zabytkiem w rozumieniu ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 710), gdyż nie spełniają żadnej z przesłanek wynikających z art. 6 ww. ustawy, w szczególności nie spełniają przesłanek wynikających z art. 6. ust. 1 pkt 1 lit. g ww. ustawy, gdzie wskazano, iż ochronie i opiece podlegają parki, ogrody i inne formy zaprojektowanej zieleni. Omawiane 9 drzew gat. klon zwyczajny nie są formą zaprojektowanej zieleni, a więc nie mogą być badane pod kątem walorów zabytkowych, a niniejsze postępowanie jest w całości bezprzedmiotowe.

Na tej podstawie orzeczono jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 127 i art. 129 K.p.a od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie, za pośrednictwem Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach, w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 130 § 2 K.p.a wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji.

W myśl art. 130 § 3 i 4 K.p.a decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli nadano jej rygor natychmiastowej wykonalności lub jest zgodna z żądaniem wszystkich stron.

ŚLĄSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
W KATOWICACH

Lukasz Konarzewski

Otrzymują (zpo):

1. Prezydent Miasta Bytom, ul. Parkowa 2, 41-902 Bytom
(w celu ogłoszenia zawiadomienia w BIP Urzędu i zamieszczenia na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie na okres 14 dni od daty otrzymania, a po tym terminie jego odesłanie z adnotacją o dacie wywieszenia i zdjęcia z tablicy ogłoszeń)
2. Właściciele i użytkownicy wieczystości nieruchomości objętych postępowaniem administracyjnym w sprawie wpisu do rejestru zabytków nieruchomych woj. śląskiego
(w drodze publicznego obwieszczenia lub w inny zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości sposób publicznego ogłaszania, zgodnie z art. 49 ustawy z dn. 14 czerwca 1960 r. K.p.a. - j. t. Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm. - za pośrednictwem Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz Prezydenta Miasta Bytomia)

Do wiadomości:

1. Zarządanie Nieruchomościami AD-Elka Sp.z o.o., ul. K. Miarki 16/20, 41-902 Bytom
2. Prezydent Miasta Bytom, ul. Parkowa 2, 41-902 Bytom
(jako organu administracji architektoniczno-budowlanej)
3. Miejski Konserwator Zabytków w Bytomiu, ul. Parkowa 2, 41-902 Bytom
4. A/a, BŁW
5. A/a, MB, dn. 04.03.2022

09 MAR. 2022

Wysłano dnia

Podpis